

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

R J E Š E N j E
na temelju Zaključka o pokretanju postupka po službenoj dužnosti protiv
gospodarskog subjekta Centrotrans Eurolines d.d

Sarajevo,
Lipanj, 2008. godine

Broj: 01-01-26-007-13-II/08
Sarajevo, 12.06.2008. godine

Na temelju članka 25. stavak (1) točka e), članka 42. stavak (1) točka g), a u svezi s člankom 10. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05 i 76/07) u postupku pokrenutom po Zaključku o pokretanju postupka po službenoj dužnosti radi utvrđivanja zlouporabe prevladavajućeg položaja protiv gospodarskog subjekta Centrotrans Eurolines d.d – dioničarsko društvo za prevoz putnika u cestovnom saobraćaju u privatnoj svojini, Kurta Schorka 14, 71000 Sarajevo, broj: 01-01-26-007-II/08 dana 13.02.2008. godine, Konkurencijsko vijeće na 67. (šezdeset i sedmoj) sjednici, održanoj dana 12.06.2008. godine, je donijelo

R J E Š E N j E

1. Utvrđuje se da gospodarski subjekt Centrotrans Eurolines d.d – dioničarsko društvo za prevoz putnika u cestovnom saobraćaju u privatnoj svojini, Kurta Schorka 14, 71000 Sarajevo, ne zlorabi prevladavajući položaj u smislu članka 10. stavak (2) točka a) i c) Zakona o konkurenciji.
2. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“, službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće je na temelju raspoloživih podataka i informacija ocijenilo da postoji osnovana sumnja da je došlo do kršenja odredbi Zakona o konkurenciji (u daljnjem tekstu: Zakon) od strane gospodarskog subjekta Centrotrans Eurolines d.d – dioničarsko društvo za prevoz putnika u cestovnom saobraćaju u privatnoj svojini, Kurta Schorka 14, 71000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: Centrotrans) u smislu odredbi članka 10. stavak (2) točka a) i c) Zakona.

Prema saznanjima Konkurencijskog vijeća, način prodaje autobusnih karata na šalterima Autobusne stanice Sarajevo, koja je u vlasništvu gospodarskog subjekta Centrotrans, pojedine gospodarske subjekte koji obavljaju prevoz putnika (u daljnjem tekstu: Prevoznik) dovodi u neravnopravan položaj u odnosu na gospodarski subjekt Centrotrans i ostale Prevoznike. Sukladno Zakonu o cestovnom prevozu u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj: 28/06), Prevoznik je obavezan koristiti usluge autobusne stanice. Sumnja se da gospodarski subjekt Centrotrans to zlorabi na način da putnicima pojedinih Prevoznika, pored plaćanja karte, naplaćuje i stanične usluge u iznosu od 2,00 KM i osiguranje po putniku u iznosu od 2,00 KM, iako su oba iznosa već uračunata u iznos koji drugi Prevoznici plaćaju gospodarskom subjektu Centrotrans za korištenje autobusne stanice. Na ovaj način su prevozne karte pojedinih Prevoznika skuplje za 4,00 KM u odnosu na prevozne karte gospodarskog subjekta Centrotrans.

Kako bi utvrdilo navedene sumnje, Konkurencijsko vijeće je donijelo Zaključak o pokretanju postupka po službenoj dužnosti, broj: 01-01-26-007-II/08 od 13.02.2008. godine,

sukladno čl. 27. i 32. Zakona radi utvrđivanja zlouporabe prevladavajućeg položaja u smislu članka 10. stavak (2) točka a) i c) Zakona.

Konkurencijsko vijeće je dana 14.02.2008. godine aktom broj: 01-01-26-007-4-II/08 dostavilo gospodarskom subjektu Centrotrans na izjašnjenje Zaključak o pokretanju postupka po službenoj dužnosti sukladno članku 33. Zakona.

U ostavljenom roku gospodarski subjekt Centrotrans je dostavio odgovor na Zaključak dana 05.03.2008. godine aktom broj: 01-01-26-007-6- II/08 u kojem je odbacio sve navode koji se odnose na naplatu staničnih usluga i osiguranja putnika uz dostavljanje mjerodavne dokumentacije.

Gospodarski subjekt Centrotrans je naveo da se usluge Autobusne stanice u Sarajevu pružaju sukladno Zakonu o cestovnom prevozu Federacije BiH i Sporazumom o najvišim cijenama usluga autobusnih stanica u Federaciji BiH, broj PFK-848/01 od 18.09.2001. godine.

Sporazumom o najvišim cijenama usluga autobusnih stanica u Federaciji BiH (u daljnjem tekstu: Sporazum) određuje se vrsta usluge i cijena usluga koje se pružaju posebno za prevoznike i posebno za putnike. Gospodarski subjekt Centrotrans navodi da usluge Autobusne stanice u Sarajevu koje se pružaju putnicima podrazumijevaju:

- Korištenje čekaonice i staničnog prostora, sa iznosom usluge zavisno od kategorije stanice i vrste linija;
- Predbilježba (rezervacija) mjesta i ovjera povratnih karata prema vrstama linija i kategoriji stanice;
- Pohrana prtljaga;
- Sanitarne usluge;
- Posebne usluge (telefon, faks, razglasni uređaj).

Usluge Autobusne stanice u Sarajevu koje se pružaju prevoznicima podrazumijevaju:

- Prodaja autobusnih karata sa naplatom provizije od prevoznika;
- Peronizacija (razvrstavanje po linijama, visini naknade u odnosu na kategoriju stanice);
- Doplatna karta (ako prevoznik primi u autobus putnika bez kupljene karte na šalteru autobusne stanice).

Gospodarski subjekt Centrotrans navodi da se naplata staničnih usluga putnicima vrši za svakog putnika bez obzira čiju uslugu prevoza koristi, te da se svim putnicima vrši naplata staničnih usluga pod istim uvjetima i po istim cijenama bez duple naplate. Dalje navodi da gospodarski subjekt Centrotrans sukladno Zakonu o cestovnom prevozu u FBiH, Sporazumom i odredbama Ugovora o pružanju usluga Autobusne stanice, vrši prodaju autobusnih karata prema cjenovnicima prevoznika po relacijama koje su prevoznici dužni dostaviti Autobusnoj stanici Sarajevo zajedno sa registriranim redovima vožnje po kojima se vrši redovan autobusni linijski prevoz putnika, kao i naplatu staničnih usluga.

Također navodi da na temelju Ugovora o dugoročnoj poslovnoj suradnji zaključenim sa Sarajevo osiguranjem d.d. Sarajevo na šalterima autobusne stanice i u ime i za račun osiguravatelja, odnosno Sarajevo – osiguranja, vrši se prodaja tiket polica dobrovoljnog osiguranja putnika u javnom prevozu od posljedica nesretnog slučaja. Pismenim obavještenjem koje se nalazi na svakom šalteru putnici se obavještavaju da mogu kupiti tiket policu dobrovoljnog osiguranja putnika u javnom prevozu od posljedica nesretnog slučaja, da dobrovoljno osiguranje nije obvezno i isto se prodaje/kupuje isključivo po želji putnika. Prihod od prodatih tiket polica osiguranja je 100% prihod Sarajevo – osiguranja i gospodarski subjekt Centrotrans ne naplaćuje ni uobučajenu proviziju.

Dakle, prodaja tiket polica dobrovoljnog osiguranja vrši se za sve putnike pod istim uvjetima police dobrovoljnog osiguranja.

Nakon dostavljenog odgovora na Zaključak od strane gospodarskog subjekta Centrotrans tražena je dodatna dokumentacija koja je u zakonskom roku dostavljena Konkurencijskom vijeću.

Također, traženi su određeni podaci i od drugih mjerodavnih institucija (Privredna komora Federacije BiH, Udruženje prometa i komunikacija – Grupacija javnog prevoza putnika, Ministarstvo prometa i komunikacija Federacije BiH) koji su dostavljeni Konkurencijskom vijeću.

Sukladno članku 3. Zakona i čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta („Službeni glasnik BiH“, broj: 18/06) mjerodavno tržište se određuje kao tržište određenih proizvoda koji su predmet obavljanja djelatnosti gospodarskih subjekta na određenom zemljopisnom području.

Mjerodavno tržište proizvoda obuhvata sve proizvode koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u vidu posebno njihove bitne značajke, kvalitetu, uobičajenu namjenu, način uporabe, uvjete prodaje i cijene.

Mjerodavno zemljopisno tržište obuhvata cjelokupan ili značajan dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem gospodarski subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini mjerodavnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuju od uvjeta konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Mjerodavno tržište proizvoda u ovom predmetu je tržište naplate staničnih usluga i usluga osiguranja putnika.

Mjerodavno zemljopisno tržište je Autobusna stanica u Sarajevu na kojoj se pružaju navedene usluge.

Sukladno navedenom, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je mjerodavno tržište u ovom predmetu tržište naplate staničnih usluga i usluga osiguranja putnika na Autobusnoj stanici u Sarajevu.

U daljnjem tijeku postupka uvidom u pribavljenu dokumentaciju, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo sljedeće činjenice:

Gospodarski subjekt Centrotrans, dioničko društvo za prevoz putnika u cestovnom saobraćaju u privatnoj svojini, Kurta Schorka 14, 71000 Sarajevo, je upisano u Registar Županijskog suda u Sarajevu pod matičnim registracijskim brojem subjekta upisa: 1-1675. Gospodarski subjekt Centrotrans je certifikovan ISO standardima 9001 i 14001 koji su do sada dva puta potvrđeni eksternim nadzornim auditom.

Kao vlasnik Autobusne stanice Sarajevo, gospodarski subjekt Centrotrans je, sukladno odredbama čl. 29. i 65. Zakona o cestovnom prevozu Federacije BiH, zaključio ugovore o pružanju staničnih usluga na Autobusnoj stanici Sarajevo sa pojedinačnim Prevoznicima.

Zaključeni ugovori o pružanju staničnih usluga na Autobusnoj stanici Sarajevo između pojedinačnih Prevoznika i gospodarskog subjekta Centrotrans obuhvataju pružanje samo određenih staničnih usluga kao što su: prodaja autobusnih karata, prijem i optpremu putnika

za sve vrste javnog prevoza u linijskom i vanlinijskom cestovnom prometu, kao i prijem, otpremu i parkiranje autobusa. U ugovorima je navedeno da za usluge prodaje autobusnih karata, Prevoznik se obvezuje platiti gospodarskom subjektu Centrotrans proviziju po cjenovniku autobusne stanice. Ostale vrste staničnih usluga nisu predmet navedenih ugovora i iste se naplaćuju izravno od putnika, odnosno krajnjih korisnika usluga.

Uvidom u dostavljene ugovore utvrđeno je da su isti zaključeni pod jednakim uvjetima sukladno Sporazumu kao i Cjenovniku II najviših cijena usluga autobusnih stanica u Federaciji BiH od 18.09.2001. godine (u daljnjem tekstu: Cjenovnik II). Sukladno Sporazumu i Cjenovniku II, gospodarski subjekt Centrotrans je donio Cjenovnik staničnih usluga autobusnih stanica u Sarjevu, Visokom, Ilijašu, Olovu i Kiseljaku.

U dostavljenom Cjenovniku II kao i Cjenovniku gospodarskog subjekta Centrotrans navđeno je da se iznos usluge za korištenje čekaonice i staničnog prostora u slučaju redovnih pojedinačnih vozniđ karata (stanične usluge) plaća uz kartu u ovisnosti od kategorije autobusne stanice i vrste linije. Iznos usluge za korištenje čekaonice i staničnog prostora u slučaju redovnih pojedinačnih vozniđ karata na Autobusnoj stanici Sarajevo kreće se od 0,20 KM do 2,00 KM u zavisnosti od vrste linije (općinska, županijska, međugradska i međunarodna).

Iz navedenog proizilazi da način prodaje autobusniđ karata i naplata staničnih usluga na šalterima Autobusne stanice Sarajevo koja je vlasništvo gospodarskog subjekta Centrotrans ne dovodi pojedine Prevoznike u neravnopravan položaj u odnosu na gospodarski subjekt Centrotrans i ostale Prevoznike.

Ugovorom o dugoročnoj poslovnoj suradnji zaključeniđ dana 19.02.1999. godine između Društva za osiguranje Sarajevo-osiguranje d.d. Filijala Srajevo, Maršala Tita 29, Sarajevo i Centrotrans busa Sarajevo (naziv promeniđen 14.02.2005. godine u Centrotrans) na šalterima autobusne stanice vrši se prodaja tiket polica dobrovoljnog osiguranja putnika u javnom prevozu od posljedica nesretnog slućajaja. U Ugovoru je navedeno da se gospodarski subjekt Centrotrans obvezuje da će prodaju tiket polica dobrovoljnog osiguranja putnika u javnom prevozu od posljedica nesretnog slućajaja obavljati u ime i za račun Društva za osiguranje Sarajevo-osiguranje d.d. Srajevo.

Konkurencijsko vijeće je odlaskom na Autobusnu stanicu Sarajevo izvršilo provjeru navoda kupovinom autobusniđ karata. Kupljene su dvije autobusne karte na istoj relaciji (Sarajevo – Travnik) od različitiđ prevoznika (Centrotrans i Autoprevoz a.d. Banja Luka) i dvije autobusne karte na međunarodnoj liniji i to na relaciji Sarajevo – Ljubljana od prevoznika Centrotrans i na relaciji Sarajevo – Zadar od prevoznika Zeba Tours. Uvidom u kupljene karte je utvrđeno da je za navedene prevoznike, uključujući i prevoznika Centrotrans, izvršena naplata staničnih usluga u iznosu od po 1,00 KM na međugradskim linijama, odnosno 2,00 KM na međunarodniđ linijama, što je sukladno Cjenovniku II kao i Cjenovniku gospodarskog subjekta Centrotrans.

Konkurencijsko vijeće je utvrđilo da postoji pismena Obavijest putnicima o dodatnom putnićkom zdravstvenom osiguranju koje se nalazi na svakom šalteru Autobusne stanice Sarajevo i istim se putnici obavještavaju da mogu dobrovoljno zaključiti dodatno putnićko zdravstveno osiguranje kupovinom posebne tiket police osiguranja. Usluge dodatnog putnićkog zdravstvenog osiguranja nisu naplaćene prilikom kupovine navedeniđ autobusniđ karata.

Iz navedenog proizilazi da gospodarski subjekt Centrotrans naplatu staničnih usluga i prodaju autobusniđ karata vrši sukladno Zakonu o cestovnom prevozu Federacije BiH,

Sporazumu o najvišim cijenama usluga autobusnih stanica u Federaciji BiH i Cjenovniku II i ne zlorabi položaj na način da putnicima pojedinih Prevoznika pored plaćanja karte, naplaćuje i stanične usluge u iznosu od 2,00 KM i osiguranje po pitniku u iznosu od 2,00 KM i da na ovaj način prevozne karte pojedinih prevoznika su skuplje za 4,00 KM u odnosu na prevozne karte gospodarskog subjekta Centrotrans.

Sukladno navedenom, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da gospodarski subjekt Centrotrans svojim djelovanjem ne krši odredbe članka 10. stavak (2) točka a) i c) Zakona, radi čega je odlučeno kao u izreci ovog Rješenja.

Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dopušten priziv. Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 (trideset) dana od dana prijema ovog Rješenja, odnosno od dana njegove objave.

Predsjednik

Ibrica Lakišić